

Natalia Aleksejeva

Advokaat (LL.M Eur)

**Advokaadibüroo
Deloitte Legal**

naleksejeva@deloittece.com

Deloitte aitab kehtestada andmete vaba liikumist EL-i viienda vabadusena

Deloitte aitab Euroopa Komisjonil viia läbi uuringut, mille eesmärk on tuvastada ja analüüsida neid aspekte, mis takistavad või võivad takistada andmete vaba liikumist EL-is. Kõikidel Deloitte'i klientidele, kelle äritegevus sõltub andmetest või kes potentsiaalselt sooviksid andmete vaba liikumist oma äritegevuses rakendada, on palutud täita küsimustik, mille leiata siit:

<https://www.surveymonkey.com/r/WQ796JB>

Küsimustiku täitmine võtab ca 10 minutit ning kõikide vastuste puhul tagame anonüümsuse ja konfidentsiaalsuse. Küsimustiku tulemusi kasutatakse Euroopa Komisjoni poolt andmete vaba liikumise strateegiate väljatöötamiseks. Leiame, et andmete vaba liikumist tuleks toetada EL-i viienda vabadusena lisaks juba olemasolevate aluslepingutega kehtestatud inimeste, kaupade, kapitali ja teenuste vabale liikumisele. Andmete kiire, takistusteta, turvaline ja usaldusväärne liikumine annaks võimaluse innovatsioonile teenuste valdkonnas,

aitaks kaasa uute ettevõtlusvormide ja ärimudelite tekkimisele ning tõstaks juba olemasolevate ettevõtjate äritegevuse efektiivsust.

Kirjeldatud visiooni saavutamiseks tuleb aga ületada rida takistusi, mille hulgas on õiguslikud ja tehnilised barjäärid, raskused andmete väärtuse hindamisel ning suured kulud. Uus Isikuandmete kaitse üldmäärus, mida hakatakse EL-is kohaldama alates 4. maist 2018 aitab nimetatud takistuste ületamisele kaasa. Nimelt kehtestab uus määrus täiesti uue isiku õiguse kanda oma andmeid üle ehk viia kogu enda kohta salvestatud teave ühelt teenusepakkujalt teise juurde. Seeläbi välistatakse nn andmete lock-in olukord, kus inimesel ei ole võimalik või on väga raske liikuda erinevate andmetöötajate vahel, sest liiga palju tema kohta käivaid andmeid on kogunenud ühte kohta ning inimesel puudub nende andmete üle reaalne kontroll. Ettevõtjatele, kes oma äritegevuse raames isikuandmeid töötlevad, tähendab uus õigus ühelt poolt võimalust omavahel tõhusamalt konkureerida ning luua uusi andmepõhiseid innovaatilisi lahendusi, kuid teiselt poolt ka väljakutset tagada, et nende ettevõttel oleks tehniliselt võimalik anda oma klientidele nende nõudel koopia kõigist nende kohta kogutud andmetest ning vajadusel viia neid andmeid teise teenusepakkuja juurde.

Kokkuvõttes võib õigus andmete ülekantavusele aidata saavutada tasakaalu üksikisiku privaatsuse kõrgetasemelise kaitse ning isikuandmete vaba liikumise vahel. Antud õiguse praktilise rakendamise viisid ja nendega seotud väljakutsed vajavad aga edasist analüüsimist ja arendamist, millega Deloitte praegu tegelebki.

Deloitte.

What barriers does your company face when sharing and accessing data from third parties?

Participate to Deloitte study for the European Commission on emerging barriers to #FreeFlowOfData and contribute to tackling the main obstacles to data sharing and accessing in Europe.

#DigitalAgenda #FFoD @DeloitteEU